

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทที่ 2

การปรึกษาก่อนสมรส (Pre-marital counseling)

Duangporn Pasuwan

- นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของครอบครัวต่อการดูแลมารดาและทารกได้
- สามารถอธิบายแนวคิดของการพยาบาลมารดาและทารกที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางได้
- อธิบายบทบาทพยาบาลในการช่วยเหลือครอบครัวในการดูแลมารดาและทารก
- อธิบายแนวคิดในการให้คำปรึกษาก่อนสมรสได้
- อธิบายจุดมุ่งหมายสำคัญในการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่คู่สมรส
- วิเคราะห์และให้คำแนะนำปรึกษากับคู่สมรสที่มีภาวะเสี่ยงได้

- ความพร้อมของคนสองคน เริ่มตั้งแต่ บุคลิกภาพ นิสัยใจคอ ความรักใคร่ ความมีน้ำใจและไปกันได้ของคนสองคน
- ความเข้ากันได้ของคนทั้งสองครอบครัว ฝ่ายชายและหญิงควรมีลักษณะครอบครัวคล้ายคลึงกัน ผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายควรมีโอกาสรู้จักพูดคุยกัน
- เศรษฐกิจครอบครัว ถ้าเศรษฐกิจมีปัญหา การเริ่มต้นชีวิตครอบครัวจะค่อนข้างลำบาก เด็กที่เกิดขึ้นมาจะเจอเรื่องของความยากลำบาก

- การสร้างครอบครัวให้มีความสุข มันคงยืนนาน เลี้ยงดูอบรมบุตรธิดาให้มีความเจริญสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นอนาคตที่สำคัญของชาติต่อไป
- เมื่อครอบครัวดี สังคมก็ดี ประเทศชาติก็เจริญรุ่งเรืองตามไปด้วย
- การที่จะสร้างครอบครัวให้มีความสุขสมบูรณ์ได้นั้น พ่อแม่มีส่วนสำคัญมาก

พยาบาลต้องมีการประเมินของครอบครัวก่อนและสามารถ

- สนองความต้องการของสมาชิกในครอบครัว
- เตรียมความพร้อมในการเป็นบิดามารดา
- สนองความต้องการภาวะสุขภาพของของหญิงตั้งครรภ์
- เตรียมสมาชิกในครอบครัวให้มีส่วนร่วมในการดูแลมารดาและทารก เพราะครอบครัวไทยมีอิทธิพลด้านจิตวิทยาและพัฒนาการของทารก

- ส่งเสริมสถาบันครอบครัวและความผูกพันซึ่งกันและกัน
- ส่งเสริมสุขภาพและความอยู่เป็นสุขของครอบครัวและคู่สมรส
- ส่งเสริมให้คู่สมรสชายหญิงคิดในด้านบวก หากมีปัญหาเกิดขึ้นให้ชายหญิงและคู่สมรสร่วมมือในการแก้ไขปัญหา
- ส่งเสริมชายหญิงหรือคู่สมรสร่วมกันตัดสินใจในทางเลือกต่างๆ และให้ยึดถือการตัดสินใจของคู่สมรสเป็นหลักเสมอ เช่น คู่สมรสอาจจะตัดสินใจจะไม่มีบุตร หรือยอมเสี่ยงในกรณีที่ทั้งคู่อาจจะได้ทารกที่มีความผิดปกติต่างๆ เป็นต้น

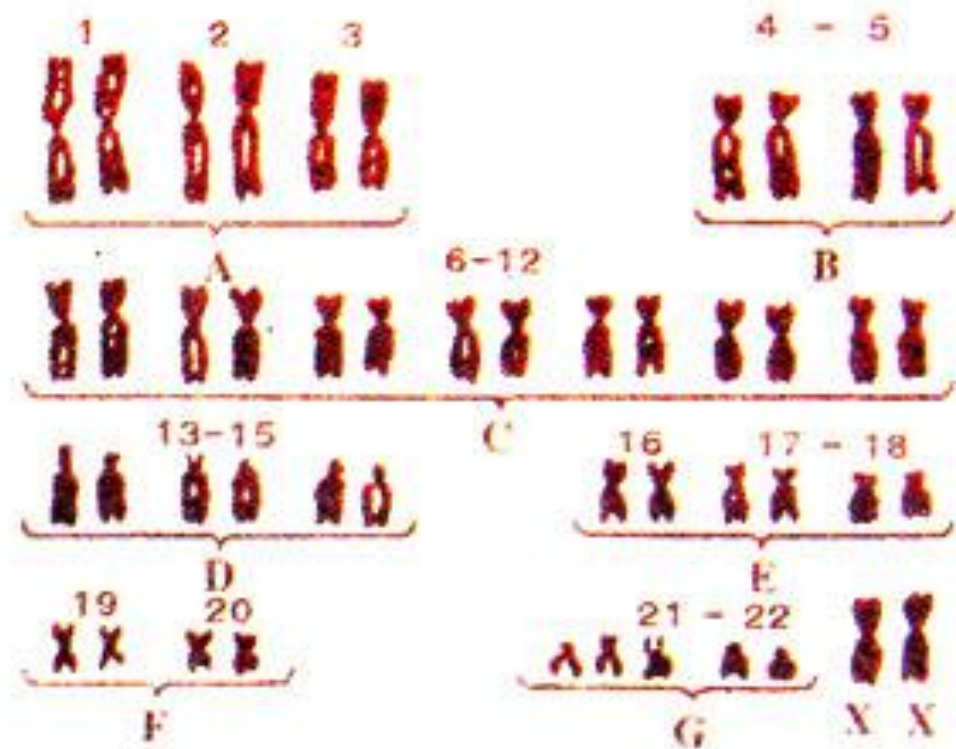
ทำไมต้องมีการปรึกษาก่อนสมรส หรือให้คำปรึกษาก่อนมีบุตร?? (เขียนใส่กระดาษเปล่า)

Trisomy 21

ก. ลักษณะอาการ

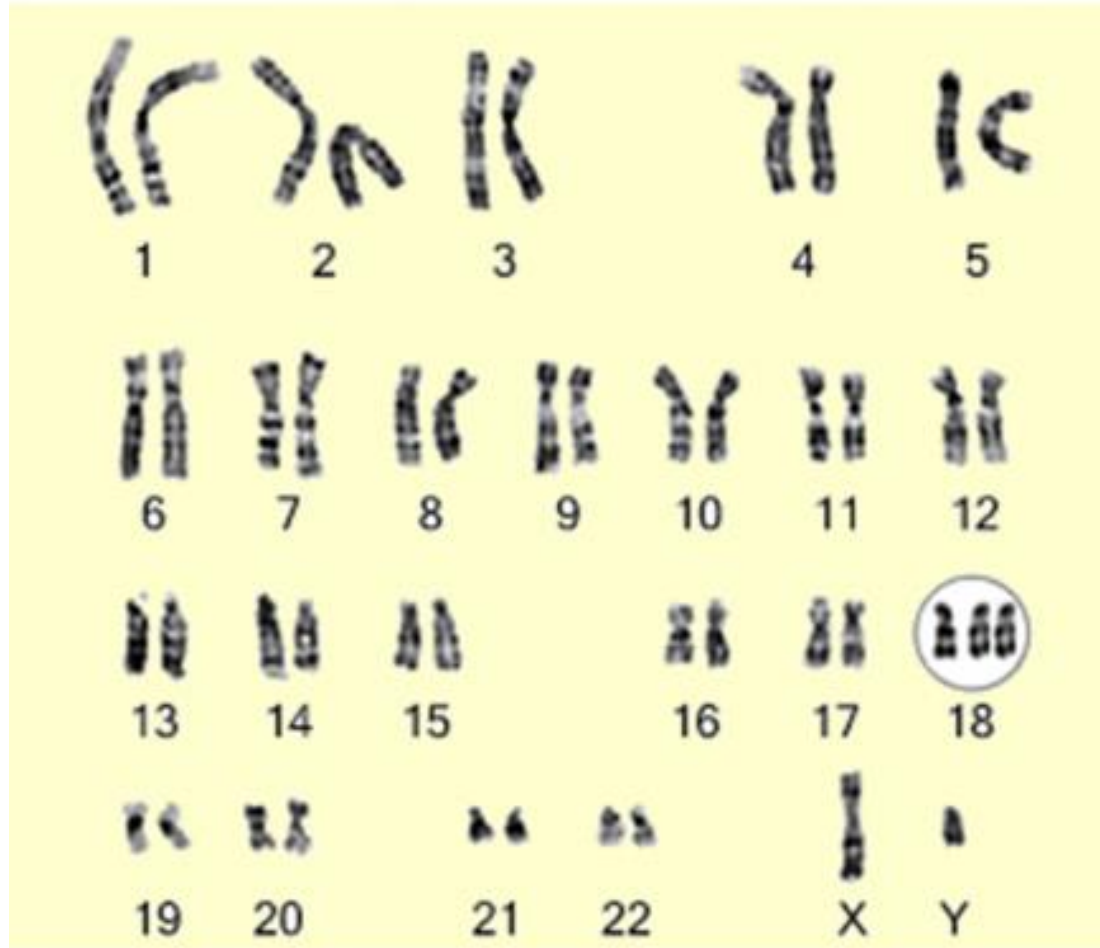

ข. คาร์ิโอไทป์

Down's syndrome group

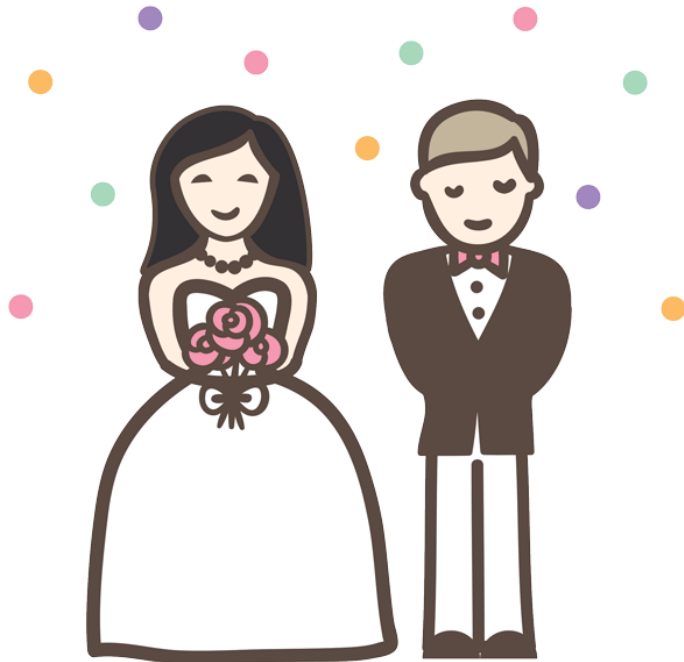
Trisomy 18

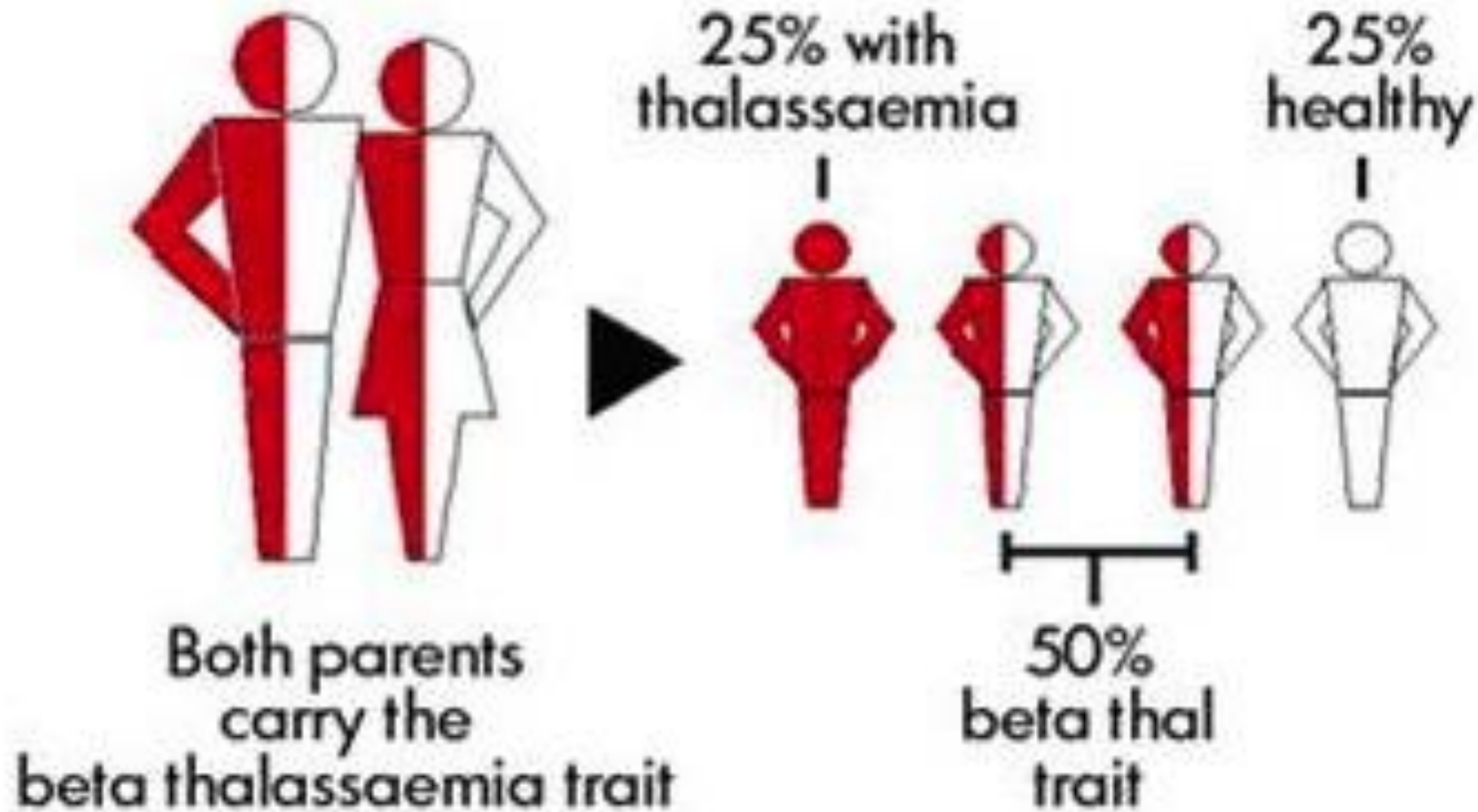

- Both man& women.
- Give information, then couple choose by themselves.
- Doing before 3 months.

- Prevent: genetic disorder before pregnant
- ป้องกัน: ความผิดปกติทางพันธุกรรมก่อนตั้งครรภ์

ต้องมารับเลือดเป็นประจำเลยครับ!

Mongoloid facies

Thalassemia

- ตรวจสอบสุขภาพของชายหญิงและคู่สมรส
- ระบุความเสี่ยงต่อโรคต่างๆ ของทารกที่จะเกิดจากคู่สมรส
- ปรีกษานำแนะแก่ชายหญิงและคู่สมรสในการดูแลตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการตั้งครรภ์และการคลอด
- ดูแลรักษา ส่งเสริมและป้องกันโรคที่จะเกิดขึ้นแก่ชายหญิงหรือคู่สมรสและทารกที่จะเกิดมาภายหลังคลอด เช่นโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ที่มีผลต่อทารก และโรคถ่ายทอดทางพันธุกรรม

- มีบริการที่ ร.พ. ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสะดวกต่อผู้ที่มารับบริการ ห่วงควรเป็นสัดส่วนสำหรับให้คำปรึกษาพูดคุยเรื่องที่เป็นส่วนตัว
- มีห้องตรวจร่างกายทั่วไป และตรวจทางห้องปฏิบัติการ
- แพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และ พยาบาลที่เชี่ยวชาญเรื่องการให้การคำปรึกษาก่อนสมรสและก่อนตั้งครรภ์
- ป้องกันการเกิดโรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมเช่น โรค Thalassemia
- Counselor (ผู้ให้คำปรึกษา) ย่อมเข้ม เป็นกันเอง จะมีวิธีพูดให้ผู้ฟังเชื่อถือและไว้วางใจ และสามารถเก็บความลับได้ดี

- ซักประวัติการเจ็บป่วยเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง HT เบาหวาน DM โรคหัวใจ วัณโรค TB โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ STD โรคติดต่อทางพันธุกรรม โรคหัด หัดเยอรมัน และอื่นๆ
- ประวัติสุขภาพของระบบสืบพันธุ์ เช่น รอบระดู ความผิดปกติอื่นๆ
- ประวัติการเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว เช่น DM HT ธาลัสซีเมีย เป็นต้น
- พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น การใช้สารเสพติด การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ ฯลฯ
- การให้คำปรึกษาก่อนตรวจเลือด (HIV และ ธาลัสซีเมีย)

- การตรวจสุขภาพทั่วไป ได้แก่ วัดส่วนสูง ชั่งน้ำหนัก วัดความดันโลหิต ระบบหัวใจ ระบบหายใจ ตรวจตา หู คอ จมูก ต่อมไทรอยด์ หน้าอกเต้านม ช่องท้อง แขนขา ตรวจภายในและอวัยวะสืบพันธุ์ (ถ้าต้องการ)

- ระดับน้ำตาลในเลือด (ถ้าไม่มีประวัติเสี่ยงมาก่อน อาจไม่ต้องตรวจได้)
- กรุ๊ปเลือด ABO และ Rh
- โรคธาลัสซีเมีย(โรคเลือดจางกรรมพันธุ์) ที่ถ่ายทอดไปสู่บุตรได้ เรียกว่าตรวจ hemoglobin typing (ดู MCV ใน CBC ก่อนได้)
- เชื้อไวรัสตับอักเสบบีและภูมิต้านทานเชื้อไวรัสตับอักเสบบี(HBs Ag และ HBs Ab)
- โรคซิฟิลิส (VDRL)
- โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (anti HIV) ก่อนการเจาะเลือด จะให้คำแนะนำ (pretest counseling) สำหรับการตรวจ anti HIV และต้องให้ลงนามในใบยินยอมที่จะบอกผลเลือดที่ผิดปกติต่อหน้าทั้ง 2 ฝ่าย
- ภูมิต้านทานโรคหัดเยอรมัน (Rubella Ig G)ในบางราย

- หัดเยอรมัน (Rubella) ควรฉีดก่อนตั้งครรภ์ 3 เดือน
- และตับอักเสบ (Hepatitis) เพราะ.....

- ได้แก่ Cervarix และ Gardasil โดยฉีด 0 2 6 เดือน (ไม่ควรตั้งครรภ์ 8 เดือน หรือ 2 เดือนหลังฉีดวัคซีนเข็ม 3)
- ควรใช้ถุงยางอนามัยเพื่อรอให้ภูมิต้านทานขึ้นสูงเต็มที่
- ยังไม่มีข้อมูลว่าจะต้องฉีดกระตุ้นหรือไม่ (ระดับภูมิต้านทานป้องกันการติดเชื้อนานประมาณ 6 ปี)

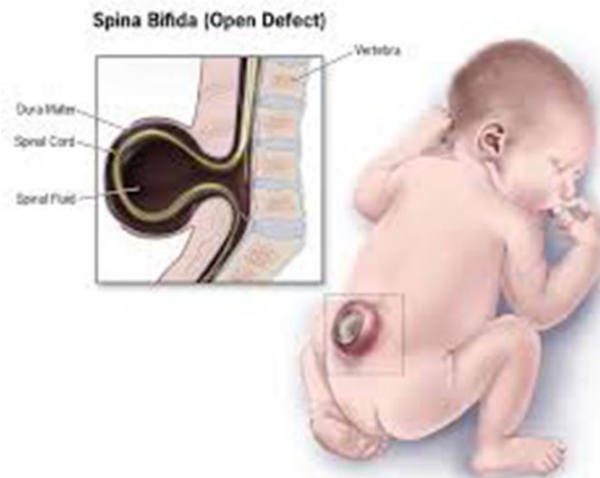
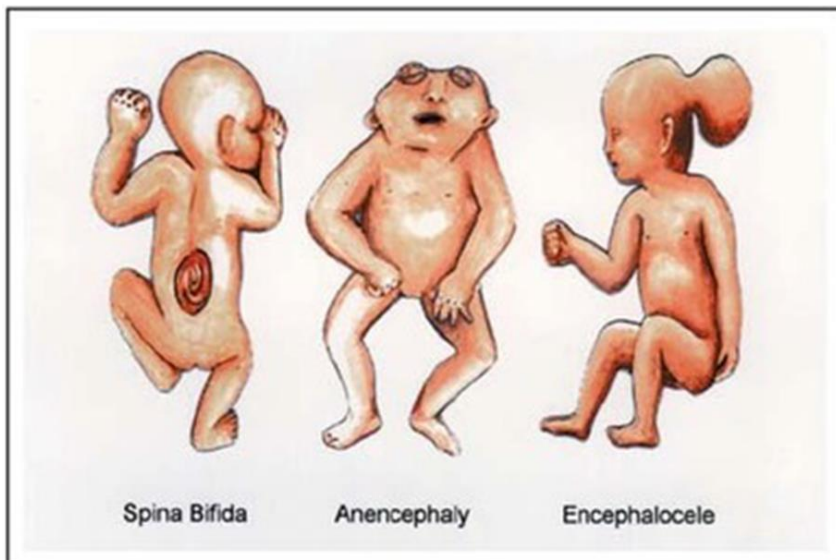

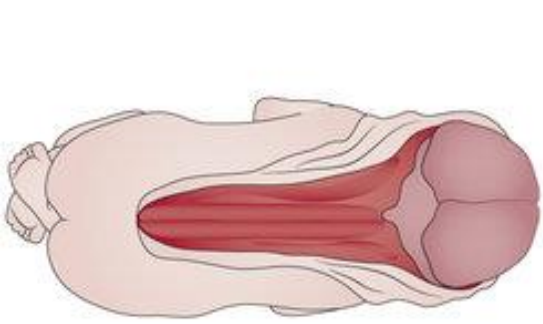
- อายุมากกว่า 35 ปีไม่จำเป็นต้องคุมกำเนิด
- อายุน้อยกว่า 35 ปีแนะนำให้คุมอย่างน้อย 1 ปีเพื่อให้คู่รักปรับตัวเข้าหากัน
- อายุมากกว่า 35ปี ถ้าตั้งครรภ์ต้องทำ prenatal diagnosis (PND) โดย ทำ amniocentesis (เจาะน้ำคร่ำ) เพราะมีโอกาสได้ลูก Down's syndrome

- ฝ่ายชายควรรู้ว่าฝ่ายหญิงต้องมีความพร้อมก่อนที่ฝ่ายชายจะมีเพศสัมพันธ์จริง (ใช้เวลาอย่างน้อย 20-30 นาที)
- เตรียมเจลหล่อลื่น (สำหรับครั้งแรก)
- ควรเปิดเผยว่าชอบอะไร ไม่ชอบอะไร ถึงจุดสุดยอดหรือไม่
- ถ้าเคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว เจ็บเวลามีเพศสัมพันธ์สามารถปรึกษาแพทย์ได้
- หรือปวดประจำเดือนช่วงหลังๆ อาจมีเยื่อบุมดลูกเจริญผิดที่ (Endometriosis) ต้องรักษา

- แนะนำทานวิตามิน folic acid วันละ 5 mg ก่อนการตั้งครรภ์ 1 เดือน และตลอดการตั้งครรภ์ เพื่อลดโอกาสเกิดความพิการทางสมองในทารก (neural tube defect)
- การรับประทานธาตุเหล็ก (FBC) ช่วยไม่ให้เกิดภาวะซีด (Anemia) และอาหารที่มีไอโอดีนป้องกันภาวะปัญญาอ่อนใน (Cretinism) เด็กทารก

Craniorachischisis
Completely open brain
and spinal cord

Anencephaly
Open brain and lack
of skull vault

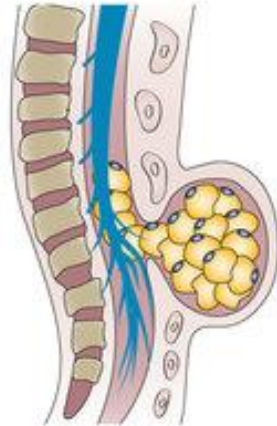
Encephalocele
Herniation of the meninges
(and brain)

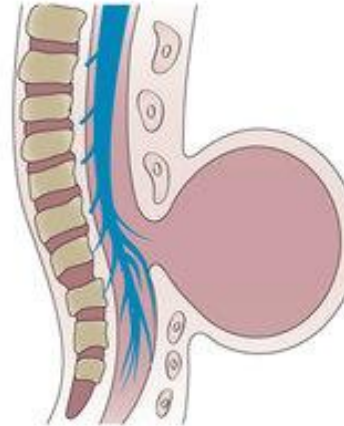
Iniencephaly
Occipital skull and spine defects with
extreme retroflexion of the head

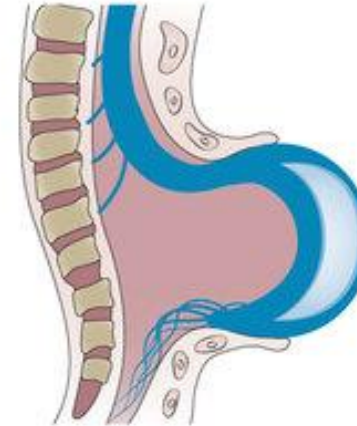
Spina bifida occulta
Closed asymptomatic NTD in which some
of the vertebrae are not completely closed

Closed spinal dysraphism
Deficiency of at least two vertebral
arches, here covered with a lipoma

Meningocele
Protrusion of the meninges (filled with CSF)
through a defect in the skull or spine

Myelomeningocele
Open spinal cord
(with a meningeal cyst)

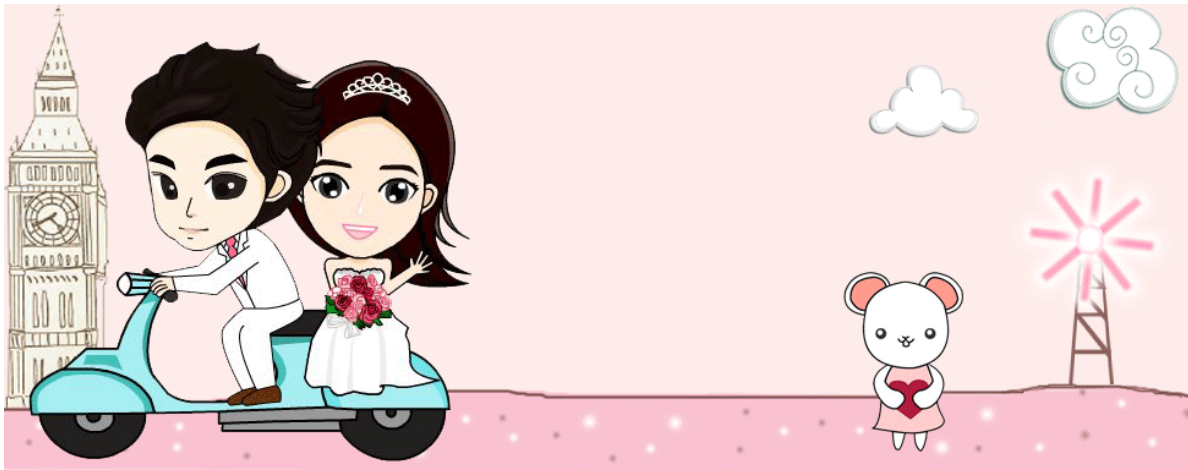
Nature Reviews | **Disease Primers**

NTD (Neural Tube Defect)

- หญิงที่มีประจำเดือนไม่ปกติ เช่น ขาดประจำเดือนบ่อย หรือ 2 เดือน มีประจำเดือนมาสักครั้ง
- หญิงกลุ่มนี้มักมีปัญหามีบุตรยาก (Infertile) ดังนั้นให้มาปรึกษาแพทย์แต่เนิ่นๆ ถ้าต้องการมีบุตรเร็ว

- การมีชีวิตร่วมกัน จะมีปัญหาการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เสมอ
 - คู่รักต้องใช้เหตุผลในการตกลงกัน อย่าใช้อารมณ์
 - พยายามปรับตัวเข้าหากันให้มากที่สุด
 - ควรคุมกำเนิดก่อนในช่วงแรกอย่างน้อย 1 ปี เพื่อมีปัญหารจริง ๆ
- และมีการหย่าร้าง จะได้ไม่มีปัญหากับบุตรที่เกิดมา

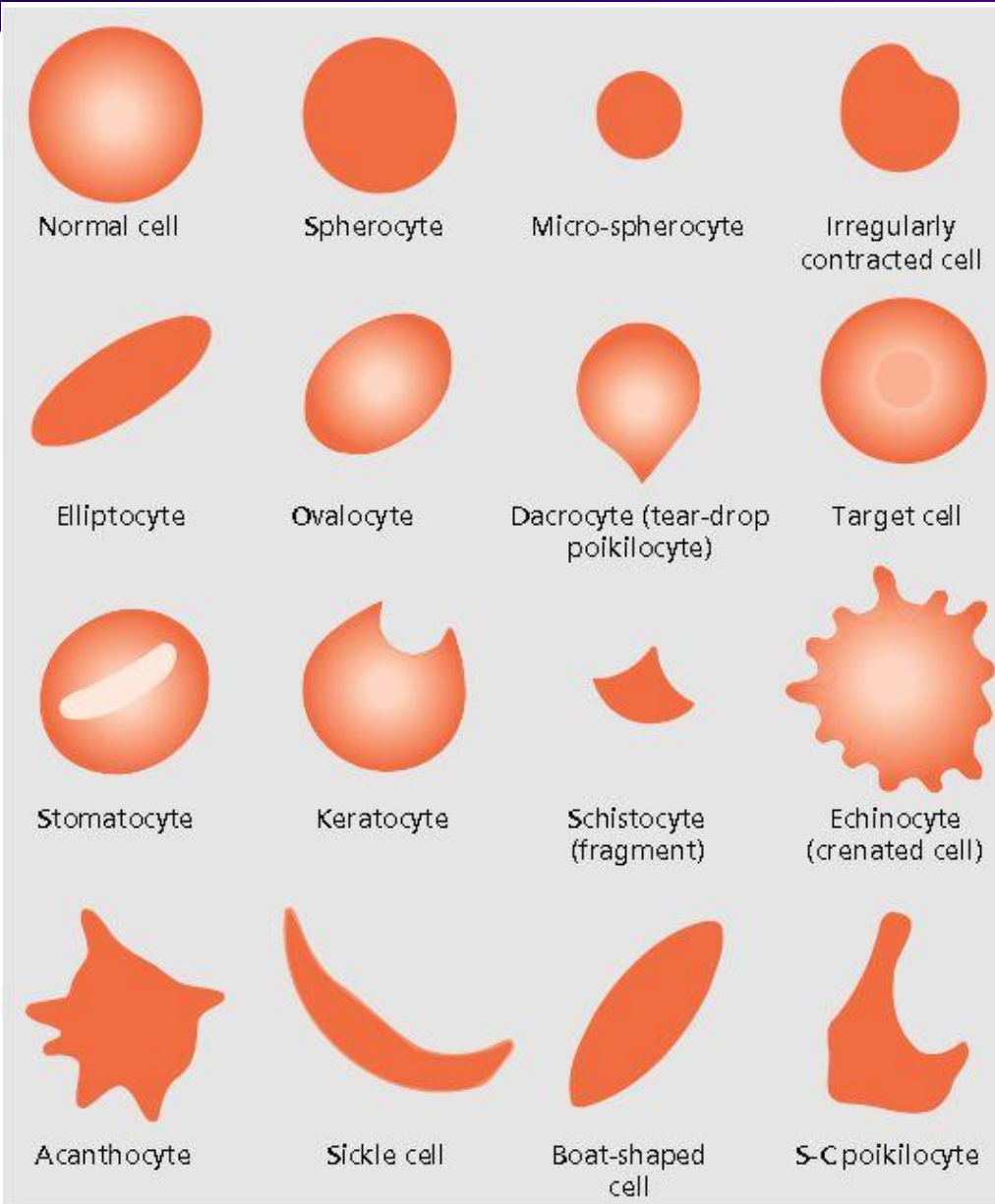

- การเริ่มต้นชีวิตคู่และการครองเรือน เพศศึกษา
- ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคหนองใน ซิฟิลิส (VDRL) ตับอักเสบบ (HBsAg) และเอดส์ (HIV)
- โรคทางพันธุกรรม เช่น ธาลัสซีเมีย เบาหวาน โรคอื่นๆ : หัดเยอรมัน
- การวางแผนครอบครัว วางแผนมีบุตรกี่คน จะใช้การคุมกำเนิดแบบใดจึงจะเหมาะสม
- ความรู้และคำปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย ด้านเศรษฐกิจการเงิน
- กฎหมายที่ควรรู้สำหรับคู่สมรส การจดทะเบียน สิทธิการรักษาพยาบาล การเจ็บป่วยเมื่อสมรส การรับบุตรบุญธรรม การอุ้มบุญ
- ฝ่ายหญิงต้องรับประทานอาหารเพื่อป้องกันไม่ให้บุตรเกิดมาพิการ ได้แก่ โฟเลต ไอโอดีน และเหล็ก

- คู่สมรสหรือญาติที่มีความผิดปกติแต่กำเนิด เช่นมีบุตรปัญญาอ่อน
- ครอบครัวมีปัญหาสุขภาพโรค DM, หัวใจ, มะเร็ง หรือมีการเจ็บป่วยทางจิต
- ครอบครัวที่ทราบแน่ชัดว่ามีโรคทางพันธุกรรม
- ครอบครัวสมาชิกมีประวัติ โรคเผาผลาญแต่กำเนิด (PKU)
- ครอบครัวที่เป็นพาหะ Thalassemia
- ครอบครัวมีประวัติคลอดลูกที่มีโครโมโซมผิดปกติ
- ครอบครัวที่มีภาวะ AIDS ต้องได้รับคำปรึกษา
- ครอบครัวมีบุตรยาก (Infertile) ถ้าใช้ ART(Assist Reproductive Technique)
ไม่ได้ผลอาจต้องอัมบุญ ซึ่งจะมีประเด็นกฎหมายการอัมบุญ

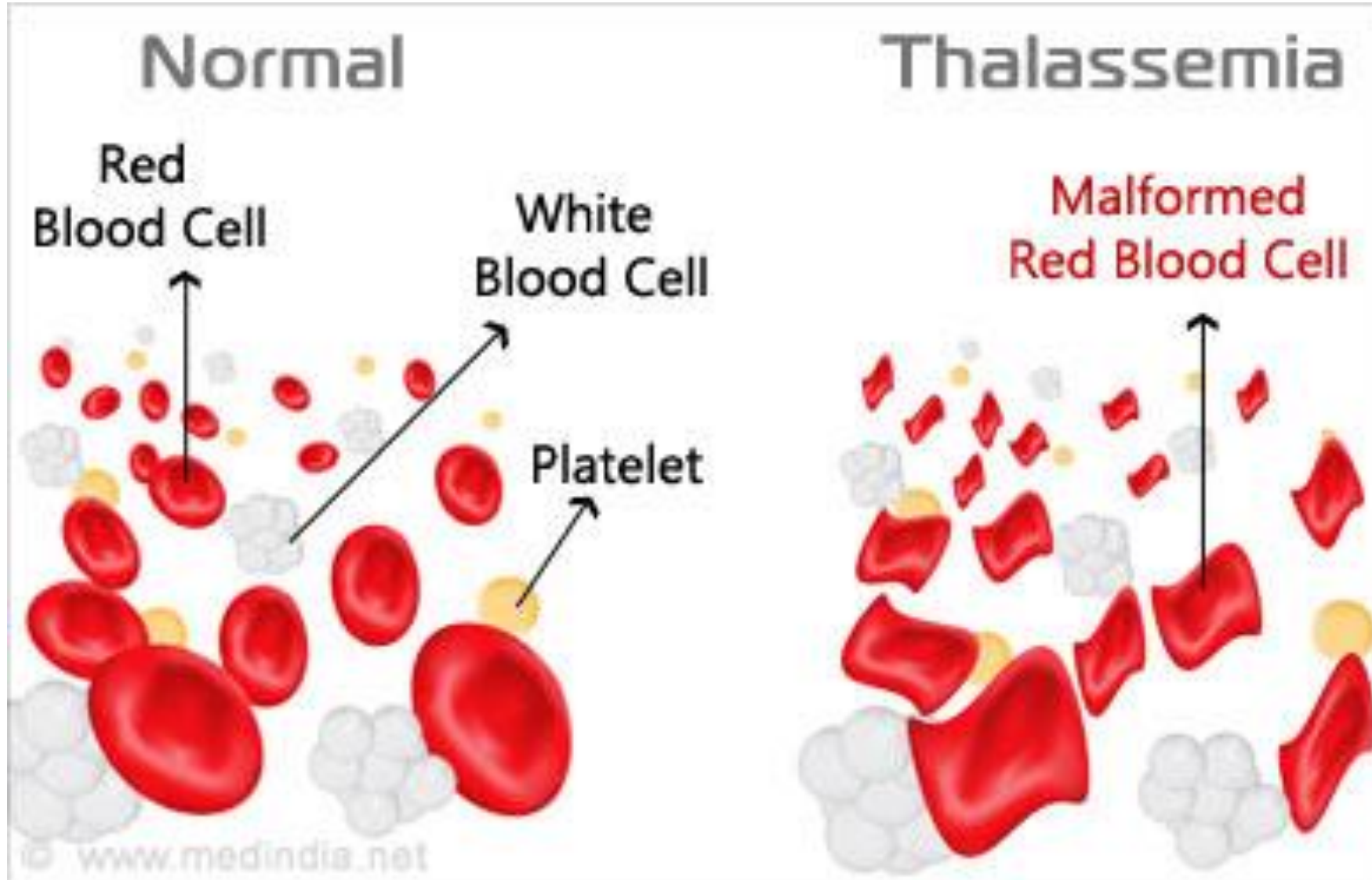

RBC Morphology (รูปร่างของเม็ดเลือดแดง)

ระวังคู่สมรสที่มีโอกาสได้ลูกเป็น Thalassemia

β -Thalassemia facial bone abnormalities. These changes include bossing of the skull; hypertrophy of the maxilla, exposing the upper teeth; depression of nasal bridge; and periorbital puffiness

β -Thalassemia major. Note the pallor, short stature, massive hepatosplenomegaly, and wasted limbs in this undertransfused case of β -thalassemia major

ฉันมีเชื้อ HIV +ve

เอดส์เต็มขั้น (HIV)

Syphilis (ลำยองเป็น) ผลเลือด VDRL =Reactive

EARLY CONGENITAL SYPHILIS

- Appear within first 2 years of life
- Signs first appear 3rd-8th week of life
- A form of rhinitis is the first specific finding.
- In severe infection there is classic picture of marasmic syphilis-wrinkled pot bellied old man.

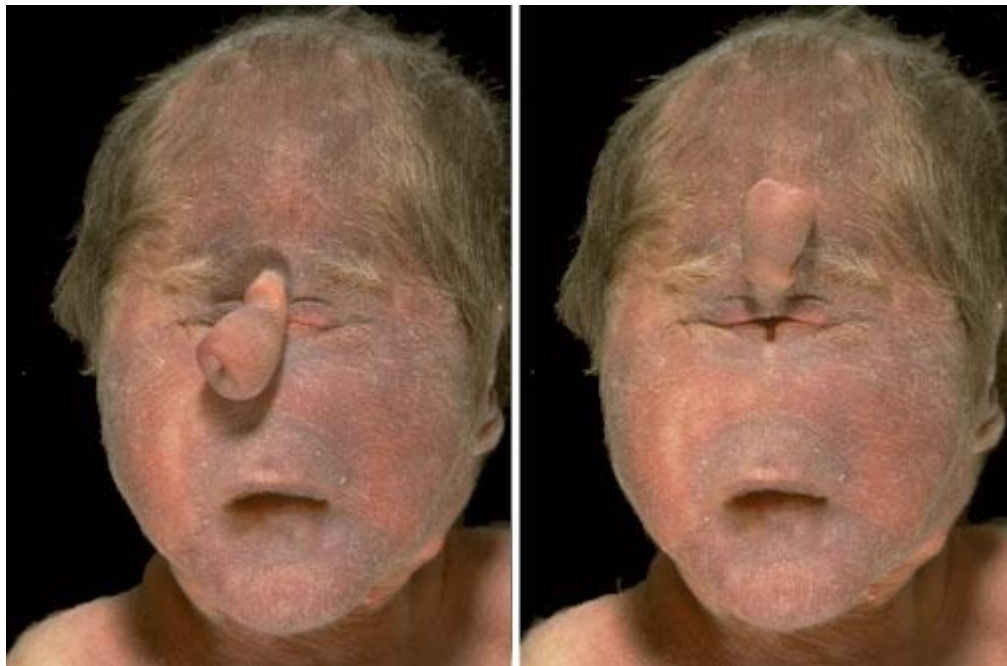

CONGENITAL SYPHILIS.

Destruction of nasal bones with major portion of skin of nose and its vicinity. The skin is replaced by cicatricial tissue. Ectropion of the lower lids owing to contraction of scar. The scars themselves are affected by recent ulceration.

ทารกที่เป็น Syphilis มาแต่กำเนิด
จากแม่ที่เป็นโรคนี้

Trisomy 13

Thank you

